

BOSNA I HERCEGOVINA  
REPUBLIKA SRPSKA  
OKRUŽNI SUD U BANJOJ LUCI  
Broj: 11 0 U 042029 26 U  
Banja Luka, 28.09.2026. godine

Okružni sud u Banjoj Luci, sudija Sanela Koričić, uz učešće Ljiljane Zubović, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Udruženje „Centar za životnu sredinu“ Banja Luka (u daljem tekstu: tužilac), zastupan po predsjedniku T. D., protiv zaključka broj: 15.4.1-96-37/21 od 04.05.2026. godine, Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske, Trg Republike Srpske 1 (u daljem tekstu: tuženi), u predmetu priznavanja statusa stranke u upravnom postupku, dana 28.09.2026. godine, donio je

## P R E S U D U

Tužba se uvažava i osporeni akt poništava.

Tuženi je dužan nadoknaditi tužiocu troškove upravnog spora u iznosu od 200,00 KM, u roku od 30 dana računajući od dana prijema presude.

## O b r a z l o ž e n j e

Osporenim aktom Udruženju „Centar za životnu sredinu“ Banja Luka ne priznaje se svojstvo stranke u postupku obnove ekološke dozvole br. 15.4.1-96-37/21 od 02.07.2021. godine.

Blagovremeno podnesenom tužbom, tužilac pobija zakonitost osporenog akta zbog povrede odredbe člana 10. stav 1., 2. i 4. Zakona o upravnim sporovima. U tužbi navodi da svoje pravo podnošenja tužbe temelji na odredbama Zakona o zaštiti životne sredine („Službeni glasnik RS“, br. 71/12, 79/15 i 70/20, u daljem tekstu: ZZŽS) i to čl. 12. stav 3. i 4., te u odredbama Konvencije o pristupu informacijama, učešću javnosti u odlučivanju i pristupu pravnim pitanjima životne sredine (u daljem tekstu: Aarhuska konvencija) i to člana 9. stav 2. iste, u smislu kojih se tužilac ima smatrati kao zainteresovana javnost, koju konvenciju je BiH ratifikovala dana 15.09.2008. godine („Službeni glasnik BiH“, MU br. 8/8), koja se direktno primjenjuje u Bosni i Hercegovini i kao Međunarodna konvencija ima primat nad domaćim zakonodavstvom. U nastavku tužbe poziva se na odredbe čl. 9. stav 2., člana 2. stav 5. Aarhuske konvencije, te člana 1., člana 3., 5., 6., 12. i člana 14. ZZŽS, te ističe da stranačka sposobnost ne bi trebala da bude predušlov za učešće tužioca u odlučivanju, za koje zakonodavac pretpostavlja mogućnost tužiočevog učešća, ali da je zbog prakse tuženog, tužilac bio primoran da takav status zatraži. Naglašava, da ne poistovjećuje zainteresovanu stranu i zainteresovanu javnost, te zbog prakse onemogućavanja učešća javnosti kod obnove i revizije dozvola, protivno zakonu, tužilac je bio primoran da zahtijeva priznavanje svojstva stranke, temeljem procesnog propisa, kako bi ostvario svoja prava i zaštitio pravni interes. Ističe da je zahtjev za priznavanje statusa stranke podnio kao subjekt koji je zakonom ovlašten za zaštitu životne sredine (čl. 5. stav 3. ZZŽS) i kao nosilac prava i interesa (čl. 39. ZOUP-a), iz čega proizlazi da zainteresovanu javnost čini tužilac kao

profesionalna organizacija koja promoviše zaštitu životne sredine i koja ima interes u donošenju odluke o reviziji i obnavljanju ekološke dozvole. Nejasno je na čemu tuženi temelji osporeni akt i praksu da postupke obnove i revizije ekoloških dozvola tretira izolovano od principa, definicija i osnovnih odredbi zakona, u vezi čega ukazuje na bitne standarde Aarhuske konvencije i to člana 6. stav 10., koja definiše da svaka članica osigurava da se, kada javno tijelo ponovo razmatra ili ažurira uvjete rada, za aktivnost iz stava 1. do stava 9. tog člana, primjenjuju mutatis mutandis i gdje je to primjereno. Dalje ukazuje na prilog I Aarhuske konvencije, tačku 22. koja je suštinska za predmetnu upravnu stvar, iz koje proizlazi da svaka promjena ili proširenje aktivnosti podliježe članu 6. stav 1. tačka b) te konvencije, gdje tužilac ne može da prejudicira da li će uslovi rada iz prvobitne ekološke dozvole biti samo obnovljeni ili će zapravo biti i predmet revizije. U vezi navedenog upućuje na stav Komiteta za usklađenost sa Aarhuskom konvencijom (u daljem tekstu: Komitet), iz kojeg proizlazi da sve promjene ili proširenja aktivnosti podliježu članu 6. Konvencije, gdje je Komitet utvrdio, da kada javni organ ponovo razmatra ili ažurira uslove rada za aktivnost koja podliježe članu 6. Konvencije, osim u slučajevima kada ponovo razmatranje ili ažuriranje ne može značajno promijeniti osnovne parametre aktivnosti i neće se pozabaviti značajnim ekološkim aspektima aktivnosti, učešće javnosti koje ispunjava zahtjeve iz čl. 6. stav 2. do 9., je prikladno, te stoga neophodno. Navodi da isti stav proizlazi iz predmeta preispitivanja usklađenosti Češke, kao i predmeta prespitanja usklađenosti Španije i zaključuje da je u praksi Komiteta vidljivo da su postupci obnove ili revizija dozvola, kao upravni postupak o glavnoj stvari, iako se postupci ponovnog razmatranja, zapravo smatraju kao pravna cjelina u primjeni materijalnog propisa, gdje Komitet potvrđuje prava i afirmiše stranačku sposobnost zainteresovane javnosti. Dalje se u tužbi poziva na odredbe čl. 38., 39., 127., 123. i 124. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18, u daljem tekstu: ZOUP), koje regulišu stranačku sposobnost lica. Ističe da je tužilac pribavio podatke i saznanja koji se odnose na stanje biodiverziteta u području rada predmetnog postrojenja koje je pribavio organizovanjem međunarodnih istraživačkih skupova koji su rezultovali stručnim izvještajima u 2022. i 2023. godini i istraživačkim aktivnostima u 2024. godini, a sve u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode, što tuženi može da dokaže. Ističe da je međunarodne istraživačke kampove tužilac finansirao samostalno i uz pomoć partnerskih organizacija, tako da se pravni interes tužioca može posebno posmatrati i kroz interes zaštite životne sredine i biodiverziteta u datom području, odnosno interesa da se prikupljeni podaci konsultuju u okviru odlučivanja o glavnoj stvari. Zatim navodi, da se korisnim ukazuje i naučni model izrađen 2026. godine od strane nezavisnih međunarodnih eksperata iz Austrije, partnera tužioca, koji daju stručni prikaz i elaboraciju mogućeg uzroka posljednjeg incidenta (pomora ribe) u području rada predmetnog postrojenja, o čemu je tuženi upoznat i obaviješten, kao i o nastaloj šteti koju i ne osporava, dok je sprečavanje sličnih situacija smisao odlučivanja tuženog o glavnoj stvari. Zatim ukazuje da bi koristilo i ispunjavanju Preporuka br. 217 (2022) za BiH, koje su na inicijativu tužioca ishodovane pred stalnim Komitetom za Bernsku konvenciju u vijeću Evrope, čija provedba ovisi od tuženog, a koje se između ostalog odnose na uslove rada HE „Ulog“, odnosno potrebe dodatnog istraživanja biodiverziteta i dodatne procjene uticaja, te saradnje u cilju utvrđivanja adekvatnih mjera zaštite, što je predmet glavne upravne stvari i interes tužioca. Dalje navodi da je tužilac profesionalno udruženje, kojem je zaštita i unapređenje životne sredine glavna statutarne djelatnost koju realizuje od 1999. godine i da na zaštiti i održavanju kvaliteta područja toka Gornje Neretve, aktivno djeluje od 2010. godine, što je strateški cilj organizacije. Kako se u glavnoj upravnoj stvari rješava o obnovi ili reviziji ekološke dozvole velikog hidroenergetskog postrojenja, te budući da je svrha dozvole zaštita životne sredine, sve to korenspondira sa interesima tužioca, tako da se i glavna i

sporedna upravna stvar tiču pravnog interesa tužioca. Ističe, da je tuženi propustio pravilno ispitati pravni interes i stranačku sposobnost tužioca, odnosno pravo da bude stranka iz odredbe člana 127. ZOUP. Takođe, tužilac ističe da je svoje pravo stekao na osnovu odredbe čl. 35. i čl. 16. Ustava Republike Srpske, koji jamči pravo na zdravu životnu sredinu, pa kako tuženi prilikom donošenja osporenog akta nije pravilno ispitao tužiočevo pravo, odnosno pravni interes da bude stranka u postupku, suprotno odredbama procesnog i materijalnog propisa, osporeni akt je donesen uz povredu odredbe čl. 10. stav 1. tačka 2. i 4. ZUS-a, pa tužilac predlaže da sud donese presudu kojom se tužba uvažava i osporeni akt poništava, te obaveže tuženi da tužiocu nadoknadi troškove upravnog spora.

Tuženi je, na zahtjev suda, dostavio spis predmetne upravne stvari i odgovor na tužbu, u kojem navodi da je tužba neosnovana, te ukazuje da su postupci izdavanja i obnove ekološke dozvole utvrđeni ZZŽS, kao dva odvojena upravna postupka, tako da tim zakonom nije predviđeno učešće javnosti u upravnim postupcima obnavljanja ekoloških dozvola. Zatim ukazuje na odredbu čl. 14. stav 1. tačka j) i k) istog zakona, prema kojima tužilac ne može ostvariti pravo na svojstvo zainteresovane strane u postupku obnavljanja ekološke dozvole za postrojenje koje ekološku dozvolu posjeduje od 2011. godine, koje je izgrađeno i pušteno u rad 2025. godine. U vezi ukazivanja tužioca na odredbe Aarhuske konvencije, tuženi navodi da su norme tog međunarodnog akta inkorporirane u ZZŽS, po kojem se postupalo prilikom odlučivanja o zahtjevu za priznavanje prava statusa stranke, što je tužilac potpuno zanemario. U vezi navoda tužbe da za potrebe odlučivanja o glavnoj stvari su korisni podaci i saznanja sa kojima tužilac raspolaže, a odnose se na stanje biodiverziteta u području rada predmetnog postrojenja, kao što su stručni izvještaji 2022. i 2023. godine, istraživačke aktivnosti iz 2024. godine i naučni modeli iz 2026. godine, isti su po ocjeni tuženog bez uticaja na rješavanje predmetne upravne stvari. Dodaje da u osporenom aktu tuženi nije zanemario značaj istraživanja, koja organizuje ekološka udruženja kojima tužilac nesumnjivo i pripada, te je tako u pogledu incidenta koji se odnosi na pomor ribe u septembru 2025. godine, tuženi obavijestio nadležnu inspekciju i zatražio hitan inspekcijski nadzor nad sprovođenjem mjera i obaveza iz važeće ekološke dozvole. I ostale navode tužbe tuženi smatra bez uticaja na predmet odlučivanja. Navode tužioca da je svoje pravo stekao na osnovu odredbe čl. 35. i 16. Ustava Republike Srpske tuženi smatra da takav stav o automatskom priznanju statusa stranke stoji u direktnoj koliziji sa odredbom člana 127. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18, u daljem tekstu: ZOUP). Takođe navodi, da je zahtjev koji se podnosi da bi se priznao status stranke, zakonska kategorija i ne predstavlja procesnu radnju koju tuženi arbitrarno zahtijeva od lica da preduzmu, da bi ostvarili učešće u postupku, već tako nalaže zakon, te na kraju predlaže da sud tužbu odbije kao neosnovanu.

Zainteresovano lice u ovom upravnom sporu EFT HE „Ulog“ d.o.o. Kalinovik, zastupano po direktoru G. M., u odgovoru na tužbu, navodi da tužilac pokušava poistovijetiti pojmove zainteresovane javnosti, zainteresovane strane i stranke u upravnom postupku, pa se poziva na čl. 14. stav 1. tačka j) ZZŽS i čl. 38. ZOUP-a i navodi da činjenica da određeno udruženje djeluje u oblasti zaštite životne sredine ne znači da ono automatski stiče svojstvo stranke u svakom upravnom postupku, koja za predmet ima obnovu ekološke dozvole. Smatra da je tuženi pravilno zaključio da važećim propisima nije propisano provođenje javnog uvida zainteresovane javnosti, niti učešće zainteresovane javnosti u postupku obnove ekološke dozvole na isti način koji je propisan za postupak izdavanja ekološke dozvole, u vezi čega ukazuje na odredbe čl. 94. stav 2. i 96. stav 6. ZZŽS. Smatra da tužilac nije dokazao postojanje pravnog interesa o kojem se odlučivalo u postupku obnavljanja ekološke dozvole, koji predstavlja zakonski uslov za

priznavanje svojstva stranke u postupku obnavljanja ekološke dozvole, jer u predmetnom postupku obnove ekološke dozvole nije odlučivano ni o jednom pravu, ni obavezi tužioca. Takođe, ističe da nijedna odredba Aarhuske konvencije ne propisuje da svako udruženje koje se bavi zaštitom životne sredine automatski stiče svojstvo stranke u svakom upravnom postupku, koji ima veze sa životnom sredinom, te navodi da tužilac pogrešno tumači Aarhusku konvenciju po pitanju učešća javnosti u odlučivanju i pristupu pravdi u pitanjima životne sredine. Činjenica da određena nevladina organizacija promoviše zaštitu životne sredine i da se prema članu 2. stav 5. Konvencije, smatra dijelom zainteresovane javnosti, ne znači istovremeno da joj nacionalno zakonodavstvo mora priznati svojstvo stranke u svakom pojedinačnom upravnom postupku. Takođe član 9. Konvencije na koji se tužilac poziva, ne uređuje pitanje ko ma svojstvo stranke u upravnom postupku prema domaćem zakonodavstvu. Ostale tužbene navode smatra bez uticaja na pravo Udruženja, da bude podnosilac zahtjeva za priznavanje svojstva stranke, što je tuženi pravilno zaključio, te na kraju predlaže da sud donese presudu kojom se tužba odbija i potvrđuje zakonitost osporenog zaključka.

Razmotrivši tužbu i osporeni akt po odredbama člana 30. Zakona o upravnim sporovima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), zatim odgovor tuženog i zainteresovanog lica, kao i cjelokupne spise predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa, proizlazi da se tužilac dana 16.04.2026. godine, obratio tuženom sa zahtjevom za odobravanje statusa stranke u upravnom postupku obnove ekološke dozvole za hidroelektranu „Ulog“ instalisane snage 35 MW, koja se nalazi na rijeci Neretvi, opština Kalinovik, po zahtjevu „EFT HE Ulog“ d.o.o Kalinovik.

Odlučujući o navedenom zahtjevu, tuženi je donio osporeni akt kojim se tužiocu ne priznaje svojstvo stranke u postupku obnove ekološke dozvole br. 15.4.1-96-37/21 od 02.07.2021. godine. U obrazloženju osporenog akta je navedeno da je odgovorno lice „EFT HE „Ulog“ d.o.o. Kalinovik, blagovremeno tuženom podnijelo zahtjev za obnovu ekološke dozvole br. 15.4.1-96-37/21 od 02.07.2021. godine, koja je izdata za projekat izgradnje HE „Ulog“, u vezi čega je pokrenut upravni postupak, koji je definisan članom 94. ZZŽS i Pravilnikom o postupku revizije i obnavljanja ekoloških dozvola, kojim nije propisano da se u ovom postupku omogućava javni uvid zainteresovane javnosti i zainteresovanoj strani ili organu, kao što je to slučaj kada se vodi postupak za izdavanje ekološke dozvole. U nastavku obrazloženja osporenog akta tuženi citira odredbe čl. 14. stav 1. tačka j) i tačka k), te čl. 39. stav 1. tačka b) ZZŽS, te zaključuje da uzimajući u obzir činjenicu da je tužilac upisan u registar udruženja koji se vodi kod Osnovnog suda u Banjoj Luci, može predstavljati samo zainteresovanu javnost, shodno odredbi čl. 14. stav 1. tačka k) ZZŽS, a ne i zainteresovanu stranu ili organ. Naime, tužilac ne predstavlja fizičko lice sa prebivalištem, ni pravno lice sa sjedištem, niti vlasnika ili posjednika nepokretnosti sa sjedištem u području uticaja, ili će vjerovatno biti pod uticajem, niti predstavlja organ uprave, drugi republički organ ili organ jedinice lokalne samouprave, koji može biti zainteresovan za predmetni projekat, to tužilac ne može ostvariti pravo na svojstvo zainteresovane strane u postupku obnavljanja ekološke dozvole za postrojenje koje ekološku dozvolu posjeduje od 2011. godine, a izgrađeno je i pušteno u rad 2025. godine. U smislu čl. 127. i 38. ZOUP-a, tuženi je zaključio da tužilac nije aktivna stranka, jer to svojstvo pripada podnosiocu zahtjeva za obnovu ekološke dozvole, niti pasivna stranka, jer se postupak obnove ekološke dozvole ne vodi protiv navedenog udruženja, a niti može predstavljati intervenijenta, imajući u vidu da se o pravu i o pravnom interesu ovog udruženja ne rješava u predmetnom upravnom postupku. Tuženi je zaključio da podnosilac zahtjeva ne može ostvariti status stranke na bazi tzv. utvrđivanja uzorka incidenta u septembru

2025. godine, jer činjenice iz inspekcijskog nadzora izvršenog neposredno nakon tog incidenta ne dokazuju direktnu povezanost sa radom postrojenja. Traženi status stranke Udruženje ne može ostvariti ni na osnovu preporuka stalnog Komiteta za Bernsku konvenciju, Savjeta Evrope, iz razloga što se preporuke odnose na izgrađeno postrojenje i iste su adresirane na Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju i nemaju nikakvog uticaja na pravo Udruženja koje je podnosilac predmetnog zahtjeva. Preporuke se odnose na odluke nadležnih institucija u vezi postrojenja koja su planirana za realizaciju na teritoriji Republike Srpske i Federacije BiH. Na kraju tuženi utvrđuje da se Udruženju nije moglo priznati svojstvo stranke u postupku obnove ekološke dozvole, zbog čega je odlučeno kao u dispozitivu osporenog akta.

Osporeni akt, po ocjeni ovog suda, nije pravilan i zakonit.

Osporenim aktom, Udruženju „Centar za životnu sredinu“ Banjaluka, nije priznato svojstvo stranke u upravnom postupku tog organa obnove ekološke dozvole pod brojem: 15.4.1-96-37/21. Iz spisa predmeta i navoda tužbe proizlazi da je predmet tog upravnog postupka obnova ekološke dozvole koja je rješenjem tuženog navedeni broj od 02.07.2021. godine, data tužiocu za projekat izgradnje hidroelektrane „Ulog“ instalisane snage 35 MW, koja se nalazi na rijeci Neretvi, opština Kalinovik, te je tužilac kao Udruženje za zaštitu životne sredine podnijelo tuženom zahtjev za priznavanje statusa stranke u postupku obnove te dozvole.

Odredbom člana 12. stav 1. Zakona o zaštiti životne sredine RS („Službeni glasnik RS“, br. 71/12, 79/15 i 70/20, u daljem tekstu: ZZZŠ), propisano je da svaki pojedinac i organizacija moraju imati odgovarajući pristup informacijama koje se odnose na životnu sredinu, a kojim raspolažu organi uprave, uključujući i informacije o opasnim supstancama i djelatnostima u njihovim zajednicama, kao i mogućnost učestvovanja u donošenju odluka. Stavom 2. istog člana, zakona, propisano je da su Ministarstvo nadležno za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju (u daljem tekstu: Ministarstvo) i jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: nadležni organi), dužni da pomažu i razvijaju svijest javnosti, omogućavajući dostupnost informacija široj javnosti. Stavom 3. istog člana, određeno je da javnost ima pravo da učestvuje u postupcima koji se vode u skladu sa ovim zakonom ili drugim propisima, dok je stavom 4., određeno da svako zainteresovano lice koje smatra da su mu povrijeđena prava iz stava 3. ovog člana, ima pravo na zaštitu u upravnim i sudskim postupcima.

Takođe, učešće javnosti i pristup informacijama koje se odnose na životnu sredinu, propisano je u članovima 33. do 42. ZZZŠ, pa se tako u članu 40. stav 5. istog zakona, navodi da nadležni organ obavještava javnost o donesenoj odluci, kao i razlozima na kojima se odluka zasniva.

Takođe, Arhuska konvencija, koju je BiH ratifikovala dana 15.09.2008. godine („Službeni glasnik BiH“, MU broj: 8/08), omogućava učešće javnosti u odlučivanju i pristupu pitanjima vezanim za životnu sredinu, a primjenjuje se u BiH, kao Međunarodna konvencija, pa kao takva ima primjenu i u domaćem zakonodavstvu.

Odredbom člana 2. stav 5. Aarhuske konvencije, određeno je da "zainteresovana javnost", znači javnost koja je ugrožena ili će vjerovatno biti ugrožena ili ima interesa u donošenju odluka u oblasti životne sredine. Za potrebe ove definicije, nevladine organizacije koje promovišu zaštitu životne sredine i koje zadovoljavaju uslove propisane nacionalnim zakonodavstvom biće smatrane zainteresovanim.

Prema odredbama člana 9. stav 2. Aarhuske konvencije, u okviru svog domaćeg zakonodavstva, svaka je stranka dužna osigurati da pripadnici zainteresovane javnosti (a) koji imaju dovoljan interes ili kao druga mogućnost, (b) koji dokažu povredu prava, tamo gdje to upravno pravo stranke zahtijeva kao preduvjet, imaju pristup postupku ocjene pred sudom ili

nekim drugim zakonski utemeljenim neovisnim i nepristranim tijelom, kako bi osporili materijalnu i proceduralnu zakonitost neke odluke.

Prema tim odredbama, suprotno navodima osporenog akta, tužilac Udruženje „Centar za životnu sredinu“ ima pravni interes za učešće u upravnom postupku koji je u vezi zaštite životne sredine, s obzirom da je predmet postupka obnova ekološke dozvole. Prema navedenoj konvenciji, kriterijumi definisanja dovoljnog interesa i kršenja ovog prava biće određeni u skladu sa zahtjevima nacionalnog zakonodavstva i sa ciljem da se zainteresovanoj javnosti omogući široka pravna zaštita u okviru djelokruga ove konvencije. U tom cilju, interes bilo koje nevladine organizacije, koja ispunjava zahtjeve iz člana 2. stav 5., smatraće se dovoljnim za primjenu podtačke (a), člana 9. Konvencije. Takođe će se smatrati da takve organizacije imaju prava koja mogu biti prekršena prema podtački (b) člana 9. Konvencije.

Kako je tužilac Udruženje „Centar za životnu sredinu“ upisan u jedinstveni registar udruženja građana, prema rješenju Osnovnog suda u Banjaluci broj: F-1-31/03 od 30.04.2026. godine, isti predstavlja zainteresovanu javnost u smislu odredbe člana 14. stav 1. tačka k) ZZŽS, kojom je propisano da je zainteresovana javnost, javnost na koju utiče ili bi moglo uticati donošenje odluka o izdavanju ili reviziji i obnavljanju dozvola ili uslova iz dozvola, ili koja ima interes u donošenju takvih odluka, pa se u smislu te definicije smatra da interes imaju udruženja i fondacije koja promovišu zaštitu životne sredine, kao što je slučaj sa navedenim udruženjem. Isto tako, prema odredbi člana 38. ZOUP, stranka je lice po čijem zahtjevu je pokrenut postupak ili protiv koga se vodi postupak ili koje radi zaštite svojih prava i interesa ima pravo da učestvuje u postupku, što bi značilo da tužilac ima pravo da učestvuje u upravnom postupku radi zaštite svojih prava i pravnih interesa koji se tiču zaštite i očuvanja životne sredine područja oko rijeke Neretve, jer je uz zahtjev za priznavanje statusa stranke, dostavio i određenu dokumentaciju kao dokaz da se kao Udruženje za zaštitu životne sredine aktivno bavi zaštitom sliva gornje Neretve i njenih pritoka, te je učestvovao u postupku kod Stalnog komiteta za Bernsku konvenciju Vijeća Evrope i svojom žalbom ishodio Preporuke Vijeća Evrope za Bosnu i Hercegovinu broj 217, što tuženi ne spori, ali je pogrešnog stava da iste nemaju uticaja na pravo tužioca da ostvari status stranke u upravnom postupku.

Po ocjeni ovog suda, date okolnosti takođe ukazuju da tužilac ima pravo i pravni interes da učestvuje u postupku obnove ekološke dozvole, jer iz navedenih odredaba Konvencije i ZZŽS jasno proizlazi pravni interes tužioca za učešće u upravnom postupku koji se tiče zaštite životne sredine, jer se radi o postupku obnove ekološke dozvole za projekat izgradnje HE „Ulog“, instalisane snage 35 MW, koja se nalazi na rijeci Neretvi za koju tužilac vrši dugogodišnja istraživanja, vrsta područja i biološke raznovrsnosti, što tuženi ni ne spori.

Obzirom da je tužilac udruženje koje kroz svoj rad promoviše odgovoran i argumentovan pristup u zagovaranju i promovisanju zaštite životne sredine, pa i kada je u pitanju obnova ekološke dozvole, a sve u cilju zaštite životne sredine, ovakvim udruženjima tuženi mora omogućiti upoznavanje sa postupkom, radi pribavljanja mišljenja udruženja, pa sud cijeni da, shodno prethodno citiranim odredbama ZZŽS i članu 38. ZOUP, imenovano udruženje ima pravo učešća u upravnom postupku, te shodno članu 12. stav 2. ZUS, ima pravo učešća u upravnom sporu.

U situaciji kad tuženi odlučuje o zahtjevu za priznavanje stranke u postupku, prema odredbi člana 127. ZOUP, dužan je ispitati njegovo pravo da bude stranka, vodeći računa o svim naprijed navedenim okolnostima, pri čemu nije sporno da je ZZŽS napravio određenu razliku u postupku izdavanja ekološke dozvole, gdje prema odredbi člana 88. stav 1. tog zakona, Ministarstvo obavještava javnost i zainteresovanu javnost o sadržaju zahtjeva za izdavanje ekološke dozvole u jednom od dnevnih listova u Republici, o trošku podnosioca zahtjeva, dok se shodno stavu 3. člana

94. navedenog zakona, o izvršenoj redovnoj reviziji i obnavljanju ekološke dozvole, javnost obavještava putem internet stranice nadležnog organa, međutim to ne znači da organ nije dužan odlučiti o zahtjevu udruženja da bude stranka u postupku cijeneći sve navode i dokaze uz podneseni zahtjev, koje bi mogle uticati na donošenje odluke i tiču se značajnih promjena uslova na osnovu kojih je izdata ekološka dozvola.

Naime, odredbom člana 5. Pravilnika o postupku revizije i obnavljanja ekoloških dozvola („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 28/13 i 104/17, u daljem tekstu: Pravilnik), propisano je da se obnavljanje dozvole vrši na zahtjev odgovornog lica, koji se podnosi organu nadležnom za izdavanje dozvole najkasnije tri mjeseca prije isteka njenog roka, a obnavljanje se vrši dostavljanjem dokaza o izvršenim mjerama i obavezama naloženim u prethodnom postupku izdavanja dozvole koja je predmet revizije i dostavljanjem dokaza, kojim se utvrđuje da nije došlo do značajnih promjena uslova na osnovu kojih je izdata dozvola koja je predmet revizije. Šta se smatra pod dokazima iz stava 3. tog člana Pravilnika, propisano je stavom 4., dok je stavom 5. istog člana i pravilnika, propisano da nadležni organ donosi rješenje o obnavljanju dozvole ako utvrdi da su ispunjeni uslovi za njeno obnavljanje, propisani tim pravilnikom. Prema stavu 6., u slučaju kada je došlo do značajne promjene uslova utvrđenih dozvolom, odgovorno lice podnosi novi zahtjev za izdavanje dozvole, a na način i po postupku za njeno izdavanje propisan odredbama ZZŽS.

Dakle, osnovano tužilac prigovara da je tuženi propustio pravilno ispitati pravo i interes da bude stranka u postupku čime je povrijedio odredbe ZOUP o stranačkoj sposobnosti kao i odredbe ZZŽS i odredbe Aarhuske konvencije, te u konačnici i pravo tužioca na zdravu životnu sredinu koje mu jamče odredbe Ustava Republike Srpske.

S obzirom na naprijed navedeno, proizlazi da su u postupku donošenja osporenog akta ostvareni razlozi iz člana 10. tačke 2. i 4. ZUS za poništavanje ovog akta, zbog čega se tužba tužioca ukazuje osnovanom, pa je istu valjalo uvažiti i osporeni akt poništiti na osnovu ovlaštenja iz člana 31. stav 1. i 2. navedenog zakona.

U smislu člana 50. ZUS, tuženi je u obavezi da bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana, od dana prijema ove presude donese novi akt, uvažavajući pravno shvatanje ovog suda i primjedbe suda u pogledu postupka.

Tužilac je zahtijevao naknadu troškova upravnog spora na ime takse na tužbu i presudu, pa imajući u vidu da je isti uspio u ovom upravnom sporu, to mu shodno odredbama člana 49. i 49a. ZUS, pripada pravo na naknadu troškova upravnog spora u traženom iznosu od 200,00 KM, a u visini sudske takse na tužbu i presudu propisane Zakonom o sudskim taksama RS.

Zapisničar  
Ljiljana Zubović

Sudija  
Sanela Koričić